

ଭାରତ କା ରାଜପତ୍ର The Gazette of India

ଉଚ୍ଚତର ଗେଜେଟ୍

ଅସାଧାରଣ
EXTRAORDINARY
ଅସାଧାରଣ

ଭାଗ XIII—ଅନୁଭାଗ I

Part XIII—Section I

ଭାଗ XIII—ଶତ୍ରୀ I

ପ୍ରାପ୍ତିକାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ
PUBLISHED BY THE AUTHORITY
ପ୍ରାପ୍ତିକାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ

No. I NEW DELHI MONDAY APRIL 5, 1999 CHAITRA 15, 1921 (SAKA) VOL. 6

ଏ. 1 ନୂଆଦିଲୀ ଶୋମବାର ଅପ୍ରେଲ 5, 1999 ଛେତ୍ର 15, 1921 (ଶକ) ଶୁନ୍ତରିଷ୍ଣ 6

MINISTRY OF LAW, JUSTICE AND COMPANY AFFAIRS

(Legislative Department)

New Delhi, dated the 5th April 1999/15 Chaitra, 1921 (SAKA)

The Translation in Oriya of the following:—

- (1) The Indian Partnership Act, 1932, (2) The Indian Boilers Act, 1923, (3) The Registration of Births and Deaths Act, 1969, (4) The War Injuries Compensation Insurance Act, 1943, (5) The Maternity Benefit Act, 1961, (6) The United Nations (Privileges and Immunities) Act, 1947, (7) The Exchange of Prisoners Act, 1948, (8) The Trading with the Enemy (Continuance of Emergency Provisions) Act, 1947, (9) The Indian Works of Defence Act, 1903, (10) The Oaths Act, 1969, (11) The Employers Liability Act, 1938, (12) The Coroners Act, 1871, (13) The Hindu Adoption

V

and Maintenance Act, 1956, (14) The Births, Deaths and Marriages Registration Act, 1886, (15) The Industrial Disputes (Banking Companies) Decision Act, 1955, (16) The Employment Exchange (Compulsory Notification of Vacancies) Act, 1959, (17) The Estate Duty Act, 1953, (18) The Representation of Peoples Act, 1950, (19) The Indian Limitation Act, 1963, (20) The Guardian and Wards Act, 1890, (21) The Motor Transport Workers Act, 1961, (22) The Payment of Wages Act, 1936, are hereby published under the authority of the President and shall be deemed to be the Authoritative Texts thereof in Oriya under clause (a) of section 2 of the Authoritative Texts (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

ବିଧୁ ଓ ନ୍ୟାୟ ମନ୍ତ୍ରଶାଳୟ

(ବିଧାୟୀ ବିଭାଗ)

ନୂଆଦିଲୀ

(1) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ପାର୍ଟନରସିୟ ଏକଟ, 1932, (2) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ବୟକ୍ତିଗତ ଏକଟ, 1923, (3) ଦି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଅଫ୍ ବାର୍ଥୀ ଆଷ ତେଥେ ଏକଟ, 1969, (4) ଦି ଡ୍ୱାର ଇନ୍ଡ୍ରିଯାଇକ କେମ୍ପୋନ୍ସେସନ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାନ୍ସି ଏକଟ, 1943, (5) ଦି ମୋଶାରନିତି ବେନେପିର୍ ଏକଟ 1961, (6) ଦି ଇନ୍ଦ୍ରିଯାଇକେଟ୍ ଆଷ ଇମ୍ବନିଟିକ୍ ଏକଟ, 1947, (7) ଦି ଏକସତେନକ ଅଫ୍ ପ୍ରକିନ୍ହିରସ୍ ଏକଟ, 1948, (8) ଦି ପ୍ରେରିଂଗ୍ ଉକ୍ତ ଦି ଏନ୍ମୀ କେନ୍ଟିନ୍ୟୁଆନସ୍ ଅଫ୍ ଏମରଜେନ୍ସି ପ୍ରେରିଜନସ୍) ଏକଟ, 1947, (9) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଡ୍ୱାର୍କସ୍ ଅଫ୍ ଡିଫେନସ୍ ଏକଟ, 1903, (10) ଦି ଓଥସ୍ ଏକଟ, 1969, (11) ଦି ଏମ୍ବିଜ୍ ଲାଇୟାବିଲିଟି ଏକଟ, 1938, (12) ଦି କୋରେନରସ ଆକଟ, 1871, (13) ଦି ହିନ୍ଦୁ ଯାଉପଶନ ଏଣ୍ ମେନ୍ଟରିନ୍ୟାନସ୍ ଏକଟ, 1956, (14) ଦି ବାର୍ଥୀସ୍ ତେଥେ ଏଣ୍ ମ୍ୟାରିଜେସ୍ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ଏକଟ, 1886, (15) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଟିଏପିଇସ୍ ବ୍ୟୋକିଂ କମାନ୍ଡିକ୍) ତିର୍ଯ୍ୟିସନ୍ ଏକଟ, 1955, (16) ଦି ଏମ୍ପ୍ଲେସମେଣ୍ଟ ଏକସତେଜ୍ କଂପଲେସର ନୋଟିଫିକେସନ ଅଫ୍ ଭେକାର୍ଟ୍ସିକ୍) ଏକଟ, 1959 (17) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଟିଇଟି ଏକଟ, 1953, (18) ଦି ରିପ୍ରେଜେନ୍ଟେସନ ଅଫ୍ ପିୟୁଲ୍ସ୍ ଏକଟ, 1950, (19) ଦି ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଲିମିଟେସନ୍ ଏକଟ, 1963, (20) ଦି ଗାର୍ଡିଯାନ୍ ଆଷ ଓ୍ୱାର୍ଟସ୍ ଏକଟ, 1890, (21) ଦି ମୋଟର ଗ୍ରାନ୍‌ସିପୋର୍ ଡ୍ୱାକରସ୍ ଏକଟ, 1961, (22) ଦି ପେମେଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଡ୍ୱେଜେସ୍ ଏକଟ, 1936 ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଡିଆ ଅନୁବାଦ ରକ୍ଷିତ ପାଇଁ ପ୍ରାଧିକାର ଅନୁଯାୟୀ ଏତବ୍ରାତ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଏହା ପ୍ରାଧିକୃତ ପାଠ କେହିୟ ବିଧୁ ଅଧିନିୟମ, 1973 (1973 ର 50)ର ଧାର 2 ର ଖଣ୍ଡ (କ) ଅନୁଯାୟୀ ଡିଆ ଉପରେ ସେବୁନ୍ତିକର ପ୍ରାଧିକୃତ ପାଠ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବ ।

(1956 ର ଅଧିନିୟମ ସଂ 78)

ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମୁଧ୍ୟରେ ଦଉକଗ୍ରହଣ ଓ ଭରଣପୋଷଣ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଧିକୁ ସଂଶୋଧନ ଓ ସଂକ୍ଷିତାବଳୀ କରିବା ନିମିତ୍ତ ଏକ ଅଧିନିୟମ ।

(21, ଡିସେମ୍ବର, 1956)

ଭାରତ ଗଣରାଜ୍ୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଂସଦ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନମାତ୍ରେ ଅଧିନିୟମିତ ହେଲା :

ଅଧ୍ୟାୟ I

ଆରମ୍ଭିକ

ଅଧିକାର ନାମ
ଓ ବିଷାର ।

ଅଧିନିୟମର
ପ୍ରୟୋଗ ।

- (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ, ହିନ୍ଦୁ ଦଉକଗ୍ରହଣ ଓ ଭରଣପୋଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1956 ନାମରେ ଅଭିହିତ ହେବା
(2) ଏହା ଜାମ୍ବୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟତୀତ ସାରା ଭାରତରେ ବିଶ୍ଵତ ।
2. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରୟୋଜ୍ୟ ହେବ —
 (କେ) ବୀରଶେବ, କିଞ୍ଚାୟତ ବା ବ୍ରାହ୍ମ ସମାଜ, ପ୍ରାର୍ଥନା ସମାଜ ବା ଆର୍ଦ୍ର ସମାଜର କୌଣସି ଅନୁଗାମୀଙ୍କ ସମେତ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଯେକୌଣସି ରୂପ ବା ବିକାଶ ଅନୁସାରେ ଧର୍ମତଃ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ;
 (ଖେ) ଧର୍ମତଃ ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ବା ଶିଖ ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ; ଏବଂ
 (ଗେ) ଧର୍ମତଃ ମୁସଲମାନ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀଯାନ, ପାର୍ଶ୍ଵ ବା ଜହୁଦୀ ହୋଇନଥିବା ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ଏଥିରେ ଉପବନ୍ଧିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବିଷ୍ଣୁ ସଂପର୍କରେ ହିନ୍ଦୁ ବିଧି ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ସେହି ବିଧିର ଭାଗ ସ୍ଵରୂପ କୌଣସି ଲୋକାଗ୍ରହ ବା ଚଲଣି ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ହୋଇ ନଥାନ୍ତେ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ନ ହୁଏ, ସେହି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ;
 (ଘେ) ଧର୍ମତଃ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମତଃ ଯଥାପ୍ରକାଶିତ, ହିନ୍ଦୁ, ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ବା ଶିଖ ଅଟନ୍ତି—

(କେ) ବୈଧ ହେଉ ବା ଅବୈଧ ହେଉ ଯେଉଁ ସନ୍ତାନର ପିତାମାତା ଉଭୟ ଧର୍ମତଃ ହିନ୍ଦୁ, ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ବା ଶିଖ ହୋଇଥାଆନ୍ତି, ସେହି ସନ୍ତାନ;

(ଖେ) ବୈଧ ହେଉ ବା ଅବୈଧ ହେଉ ଯେଉଁ ସନ୍ତାନର ପିତାମାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଧର୍ମତଃ ହିନ୍ଦୁ, ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ବା ଶିଖ ହୋଇଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ସେପରି ପିତା ବା ମାତା ଯେଉଁ ଜନଜାତି, ଗୋଷ୍ଠୀ, ଦଳ ବା ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥାଆନ୍ତି ବା ହୋଇଥିଲେ ତହିଁରେ କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ରୂପେ ଯେଉଁ ସନ୍ତାନ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ, ସେହି ସନ୍ତାନ;

(ଘେଖ) ବୈଧ ହେଉ ବା ଅବୈଧ ହେଉ ଯେଉଁ ସନ୍ତାନ ତାହାର ଉଭୟ ପିତା ଓ ମାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିଚ୍ୟତ ହୋଇଥାଏ ବା ଯାହାର ଜନ୍ମ ପରିଚୟ ଜଣା ନ ଥାଏ ଏବଂ ଯେକୌଣସି ଛଲେ ଯେ, ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ, ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ବା ଶିଖ ଭାବରେ ପାଳିତ ହୋଇଥାଏ ସେହି ସନ୍ତାନ; ଏବଂ

(ଗେ) ହିନ୍ଦୁ, ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ ବା ଶିଖ ଧର୍ମରେ ଧର୍ମାନ୍ତରିତ ବା ପୁନଃ ଧର୍ମାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ;

(2) ଉପଧାରା (1) ରେ ଯାହାକିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ଵ, ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷ୍ଣୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସରକାରୀ ଗେଜେଟରେ ଅଧ୍ୟସ୍ତୁତିନା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟଥା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ 366 ର ଖଣ୍ଡ (25)ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଅନୁସ୍ତନିତ ଜନଜାତିର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରୟୋଜ୍ୟ ହେବନାହିଁ ।

(3) ଏହି ଅଧିନିୟମର ଯେକୌଣସି ଉଗରେ ଥିବା “ହିନ୍ଦୁ” ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଏପରି ଅର୍ଥାନ୍ତ୍ର କରାଯିବ, ସତେ ଯେପରିକି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ ଧର୍ମତଃ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏହି ଧାରାରେ ଥିବା ଉପବନ୍ଧ ବଳରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସ୍ଵତି ପ୍ରଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ, ତାହା ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୂତ କରୁଥାଇଛି ।

ସଞ୍ଚା

3. ପ୍ରସଙ୍ଗ ଅନ୍ୟଥା ଆବଶ୍ୟକ କରୁନଥିଲେ ଏହି ଅଧିନିୟମରେ—

(କ) “ଲେନ୍କାଗୁର” ଓ “ଚଳଣି” ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ, ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି ନିରବଜ୍ଞିନ୍ତାବେ ଓ ସମ୍ବୁଦ୍ଧତାବେ ପାଇତ ହୋଇ କୌଣସି ଖାନୀୟ କ୍ଷେତ୍ର, ଜନଜାତି, ଗୋଷ୍ଠୀ, ଦଳ ବା ପରିବାରରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଧୂର ବଳ ହାସଳ କରିଥିବା କୌଣସି ନିୟମକୁ ବୁଝାଏ :

ପରତ୍ତ ସେହି ନିୟମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ଅଣ୍ଟିକ ହୋଇନଥିବ କି ସର୍ବସାଧାରଣ ନାଟିର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରୁନଥିବ ; ଏବଂ

ପୁନର୍ବ୍ୟ କୌଣସି ନିୟମ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପରିବାର ପ୍ରତି ପ୍ରଯୋଗ୍ୟ ହେଉଥିବା ଷଳେ ତାହାର ନିରବଜ୍ଞିନ୍ତା ସେହି ପରିବାର ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ କରି ଦିଆଯାଉ ନ ଥିବ ।

(ଖ) ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଭରଣପୋଷଣର ଅନ୍ତର୍ଗତ—

(ଠ) ସବୁ ଷଳେ ଖାଦ୍ୟ, ଲୁଗାପଟା, ନିବାସ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ତାତ୍କରୀ ସେବା ଓ ଚିକିତ୍ସା ଲାଗି ବ୍ୟବସ୍ଥା ;

(ଡ) ଅବିବାହିତା କମ୍ୟା ଷଳେ ତାହାର ବିବାହର ବ୍ୟୟ ଓ ବିବାହର ଆନ୍ତରିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ।

(ଢ) “ଅପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟସ” ଅର୍ଥ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଠର ବର୍ଷ ବୟସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ଥିବ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ।

4. ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଅନ୍ୟଥା ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଭାବେ ଉପବନ୍ଧ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିରେକେ—

(କ) ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଯେଉଁ ବିଷୟ ଲାଗି ଉପବନ୍ଧ କରାଯାଇଥାଇ ତାହା ସଂକ୍ଷାନ୍ତରେ ହିନ୍ଦୁ ବିଧିର କୌଣସି ଶାସ୍ତ୍ର, ନିୟମ ବା ବ୍ୟାଖ୍ୟା କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବା ସେହି ବିଧିର ଅଂଶ ସହିତ କୌଣସି ଲୋକାଗୁର ବା ଚଳଣିର ପ୍ରତିବନ୍ଦ ଆଉ ରହିବ ନାହିଁ ;

(ଖ) ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଧି, ଏହି ଅଧିନିୟମର ଯେକୌଣସି ଉପବନ୍ଧ ସହିତ ଯେତେ ଦୂର ଅସଙ୍ଗତ ହେଉଥିବ, ସେତେଦୂର ଯାଏ ତାହାର ଆଉ ପ୍ରତିବନ୍ଦ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଅଧ୍ୟାୟ ॥

ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ

5. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପରେ କୌଣସି ହିନ୍ଦୁଙ୍କୁ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଟିବା ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସ୍ଥାନେ ହେବା ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ଉପବନ୍ଧ ଗୁଡ଼ିକର ଉଲଙ୍ଘନ କ୍ରମେ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ।

(2) ଯେଉଁ ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ, ସେହି ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯୋଗୁଁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟଟା ପରିବାରରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଅଧିକାର ଅର୍ଜନ କରିଥାନ୍ତେ ତାହା ସେ ପାଇବେ ନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକର ନିଜର ଜନ୍ମଟ ପରିବାରରେ ଥିବା ଅଧିକାର କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ହେବନାହିଁ ।

6. କୌଣସି ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିଧିମାନ୍ୟ ହେବନାହିଁ, ଯଦି—

(i) ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ଶକ୍ୟତା ଓ ଅଧିକାର ନ ଥାଏ ;

(ii) ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିବାପାଇଁ ପାରନ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତି, ଏବଂ

(iii) ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଉଲଙ୍ଘନ ଅନ୍ୟ ସବୁ ସର୍ବ ଅନୁସ୍ଥାନେ ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରାଯାଇନଥାଏ ।

ବିଧିମାନ୍ୟ
ଦରକର୍ତ୍ତବ୍ୟ

ପ୍ରସ୍ତୁତିକାର

ବିଧିମାନ୍ୟ

ଦରକପୁହଣ
କରିବାପାଇଁ
ଜଣେ ପୁରୁଷ
ହିନ୍ଦୁ
ଶକ୍ୟତା ।

7. ସୁଖ ମନ୍ତ୍ରିଷ ହୋଇଥିବା ଓ ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ ହୋଇନଥିବା ଯେକୌଣସି ପୁରୁଷ ହିନ୍ଦୁଙ୍କର, ଜଣେ ପୁତ୍ର ବା
ଜଣେ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଦରକପୁହଣ କରିବାର ଶକ୍ୟତା ରହିଛି :

ପରତ୍ତ ଯଦି ତାଙ୍କର କୌଣସି ପଡ଼ୁଁ ଜୀବିତ ଥିବେ, ଉଚ୍ଚ ପଡ଼ୁଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଓ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ
ରୂପେ ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରିନଥିଲେ ଅଥବା ଆଉ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ରହିନଥିଲେ ଅଥବା ସକମ ଅଧିକାରିତା
ସଂପନ୍ନ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିକୃତ ମନ୍ତ୍ରିଷ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇନଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କର ପଢ଼ୁଙ୍କ ବିନା
ସମ୍ମତିରେ ଦରକପୁହଣ କରିବେ ନାହିଁ ।

ସଂପ୍ରେକ୍ଷଣୀୟ ଦରକପୁହଣ ସମୟରେ ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଏକାଧିକ ପଡ଼ୁଁ ଜୀବିତ ଥାଆନ୍ତି ତେବେ
ସେହି ପଡ଼ୁଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଜଣକର ସମ୍ମତି, ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ପରତ୍ତକରେ ବିନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଯେକୌଣସି କାରଣରୁ
ଅନାବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲେ, ସବୁ ପଢ଼ୁଙ୍କର ସମ୍ମତି ଆବଶ୍ୟକ ।

8. ଯେଉଁ ମହିଳା ହିନ୍ଦୁ—

(କ) ସୁଖ ମନ୍ତ୍ରିଷ ହୋଇଥିବେ,

(ଖ) ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସା ହୋଇନଥିବେ, ଏବଂ

(ଗ) ବିବାହିତା ହୋଇନଥିବେ, କିମା ବିବାହିତା ହୋଇଥିଲେ ତାହାଙ୍କ ବିବାହ ବିଶ୍ଵାସିତ ହୋଇଯାଇଥିବ
କିମା ତାହାଙ୍କ ପଢ଼ି ମରିଯାଇଥିବେ ଅଥବା ସମ୍ମର୍ତ୍ତରୂପେ ଓ ଚୂଡ଼ାନ୍ତରୂପେ ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରିଥିବେ
ଅଥବା ଆଉ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ରହିନଥିବେ ଅଥବା ସକମ ଅଧିକାରିତା ସଂପନ୍ନ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା
ବିକୃତ ମନ୍ତ୍ରିଷ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବେ,

ସେ ଜଣେ ପୁତ୍ର ବା ଜଣେ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଦରକପୁହଣ କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ଶକ୍ୟତା ରହିବ ।

9. (ଠ) କୌଣସି ସନ୍ତାନର ପିତା ବା ମାତା ବା ଅଭିଭାବକଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ସେହି ସନ୍ତାନକୁ ଦରକପୁଦାନ
କରିବାପାଇଁ ଅନ୍ୟ କାହାରି ଶକ୍ୟତା ରହିବ ନାହିଁ ।

(ଡ) ଉପଧାରା (୩) ଓ ଉପଧାରା (୪)ର ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସାପେକ୍ଷ ରହି, ପିତା ଜୀବିତ ଥିଲେ,
କେବଳ ତାହାଙ୍କ ଦରକପୁଦାନ କରିବାପାଇଁ ଅଧିକାର ରହିବ, କିମା ମାତା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଓ ଚୂଡ଼ାନ୍ତରୂପେ
ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରି ନ ଥିଲେ ବା ଆଉ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ରହି ନ ଥିଲେ ବା ସକମ ଅଧିକାରିତାସଂପନ୍ନ ଏକ
ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିକୃତ ମନ୍ତ୍ରିଷ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇନଥିଲେ ସେପରି ଅଧିକାର ମାତାଙ୍କ ସମ୍ମତି-
ବ୍ୟତିରେକେ ପ୍ରୟୋଗ କରାହେବନାହିଁ ।

(୩) ଯଦି ପିତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଯାଇଥାଏ କିମା, ପିତା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଓ ଚୂଡ଼ାନ୍ତରୂପେ ସଂସାର ତ୍ୟାଗ
କରିଥାନ୍ତି ବା ଆଉ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ରହି ନ ଥାନ୍ତି ବା ସକମ ଅଧିକାରିତା ସଂପନ୍ନ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା
ବିକୃତ ମନ୍ତ୍ରିଷ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ମାତା ସନ୍ତାନକୁ ଦରକପୁଦାନ କରିପାରିବେ ।

(୪) ଯେଉଁଷଳେ ପିତା ଓ ମାତା ଉଭୟ ମରିଯାଇଥାନ୍ତି ବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଚୂଡ଼ାନ୍ତରୂପେ ସଂସାର ତ୍ୟାଗ
କରିଥାନ୍ତି ବା ସନ୍ତାନକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥାନ୍ତି ବା ସକମ ଅଧିକାରିତାସଂପନ୍ନ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା
ସେମାନେ ବିକୃତ ମନ୍ତ୍ରିଷ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇଥାନ୍ତି ଅଥବା ଯେଉଁଷଳେ ସନ୍ତାନର ଜନ୍ମ ପରିଚୟ ଜଣା
ନଥାଏ, ସେମାନୁ ଶ୍ଳକରେ ସନ୍ତାନର ଅଭିଭାବକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ବ ଅନୁମତି ନେଇ ସେହି ସନ୍ତାନକୁ ଯେକୌଣସି
ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସୁଧାଂ ଅଭିଭାବକ ସମେତ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଦରକପୁଦାନ କରିପାରିବେ ।

(୫) ଉପଧାରା (୫) ଅନ୍ୟାୟ 1 କୌଣସି ଅଭିଭାବକଙ୍କ ଅନୁମତି ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସର୍ବକୁ
ହେବେ ଯେ, ସେହି ଦରକପୁହଣ ସନ୍ତାନର କଲ୍ୟାଣ ସାଧନ କରିବ, ସନ୍ତାନର ବୟସ ଓ ବୋଧଶକ୍ତିକୁ
ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ତାହାର ଜନ୍ମ ପ୍ରତି ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯଥୋଚିତ ବିଶ୍ୱର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅନୁମତି-
ପାଇଁ ଦରଖାଷ୍ଟକାରୀ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେପରି ମଞ୍ଜୁର କରିପାରନ୍ତି ତାହା ବ୍ୟତୀତ ସେହି ଦରକପୁହଣର
ପ୍ରତିପଳ ସୁରୂପ କୌଣସି ସଂଦାୟ ବା ପୁରୁଷାର ଶ୍ରୀମତୀ କରିନାହାନ୍ତି ବା ଶ୍ରୀମତୀ ରାଜି ହୋଇନାହାନ୍ତି
ଏବଂ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସେପରିପାଇଁ ଦରଖାଷ୍ଟକାରୀଙ୍କୁ ସେପରି ସଂଦାୟ କରିନାହାନ୍ତି ବା ପୁରୁଷାର ଦେଇନାହାନ୍ତି
କିମା ସେଉଳି କରିବାକୁ ବା ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

ସଂଖ୍ୟୀକରଣ—ଏହି ଧାରାର ପ୍ରୟୋଜନପାଇଁ—

- (i) “ପିତା” ଓ “ମାତା” ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଦଉକପିତା ଓ ଦଉକମାତାଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ନାହିଁ ।
- (ii) “ଅଭିଭାବକ” ଅର୍ଥ କୌଣସି ସନ୍ତାନର ଶରୀର ବା ଉଭୟ ଶରୀର ଓ ସଂପର୍କର ଯତ୍ନ ନେଉଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତ ଏବଂ ସୁହ୍ରାର ଅନ୍ତର୍ଗତ—
- (iii) ସନ୍ତାନର ପିତା ବା ମାତାଙ୍କ ଉଚ୍ଚଲ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁକ୍ତ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ, ତଥା
- (iv) କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିୟୁକ୍ତ ବା ଘୋଷିତ ଜଣେ ଅଭିଭାବକ ।
- (v) “ନ୍ୟାୟାଳୟ” ଅର୍ଥ ଦଉକପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସନ୍ତାନ, ସାଧାରଣତଃ ଯେଉଁ ନଗର ହିତିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବା ଜିଲ୍ଲା ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାର ଶାନୀୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବାସ କରୁଥିବ, ସେହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ।

କେଉଁ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ
ଦଉକଗ୍ରୁହଣ
କର୍ମୟାଇ
ପାରିବ ।

10. ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ ହେଉଥିଲେ, କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରାହେବାପାଇଁ ପାରଗ ହେବେ ନାହିଁ,—

- (i) ସେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇଥିବେ;
- (ii) ସେ ପୂର୍ବରୁ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରାହେଇନାଥିବେ;
- (iii) ଯଦି ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଜ୍ୟ ହେଉଥିବା କୌଣସି ଲୋକାଗ୍ରର ବା ଚଳଣି ଅନୁସାରେ ବିବାହିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରାଯିବା ଚଳନଥାଏ, ତେବେ ସେ ବିବାହ କରିନାଥିବେ;
- (iv) ଯଦି ପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୟୋଜ୍ୟ ହେଉଥିବା କୌଣସି ଲୋକାଗ୍ରର ବା ଚଳଣି ଅନୁସାରେ, ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ବୟସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରାଯିବା ଚଳନଥାଏ, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ବୟସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ନ ଥିବ ।

ବିଧୁମାନ୍ୟ
ଦଉକଗ୍ରୁହଣ
ପାଇଁ ଅନ୍ୟ
ସର୍ବାବକୀ ।

11. ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦଉକଗ୍ରୁହଣରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁପାଳନ କରାଯିବ:—

- (i) ଯଦି ଏକ ପୁତ୍ର ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ହେଉଥାଏ, ତେବେ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରୁଥିବା ଦଉକପିତା ବା ଦଉକମାତାଙ୍କର କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ପୁତ୍ର, ପୁତ୍ର ପୁତ୍ର ପୁତ୍ର ପୁତ୍ର ପୁତ୍ର ବୈଧ ରଙ୍ଗ ସଂପର୍କ ହେଉ ବା ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ଦ୍ୱାରା ହେଉ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ସମୟରେ ଜୀବିତନାଥିବେ;
- (ii) ଯଦି ଏକ କନ୍ୟାର ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ହେଉଥାଏ, ତେବେ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରୁଥିବା ଦଉକପିତା ବା ଦଉକମାତାଙ୍କର କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ କନ୍ୟା ବା ପୁତ୍ର କନ୍ୟା ବୈଧ ରଙ୍ଗ ସଂପର୍କ ହେଉ ବା ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ଦ୍ୱାରା ହେଉ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ସମୟରେ ଜୀବିତନାଥିବେ;
- (iii) ଯଦି ଜଣେ ମୁହଁଷ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ହେଉଥାଏ ଏବଂ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରାହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତ ଜଣେ ମହିଳା ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରୁଥିବା ପିତା, ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରାହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଅନ୍ୟୁନ ଏକୋଇଶି ବର୍ଷ ବଡ଼ ହୋଇଥିବେ;
- (iv) ଯଦି ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ହେଉଥାଏ ଏବଂ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରାହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତ ପୁତ୍ରଷ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରୁଥିବା ମାତା, ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରାହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଅନ୍ୟୁନ ଏକୋଇଶି ବର୍ଷ ବଡ଼ ହୋଇଥିବେ;
- (v) ଗୋଟିଏ ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ଯୁଗପତ୍ର ଦୁଇ ବା ତତୋଧୟକ ବ୍ୟକ୍ତ ଦଉକଗ୍ରୁହଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।
- (vi) ଦଉକଗ୍ରୁହଣ ହେଉଥିବା ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ତା'ର ପିତାମାତା ବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଭାବକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଥବା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣିକାର ବଳରେ ତା'ର ଜନ୍ମିତ ପରିବାରରୁ କିମ୍ବା ପରିତ୍ୟକ୍ତ ସନ୍ତାନ ବା ଜନ୍ମ ପରିଚୟ ଜଣାନାଥିବା ସନ୍ତାନ ଛାଲେ, ସେ ଯେଉଁ ଶାନ୍ତରେ ବା ଯେଉଁ ପରିବାରରେ ଲୁଳନପାଳନ ହେଉଥିବ, ସେଠାରୁ ତା'ର ଦଉକପରିବାରକୁ ଅନ୍ତରିତ କରିବା ଆଶ୍ୟ ରଖି ପ୍ରକୃତରେ ଦଉକପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଓ ଗ୍ରୁହଣ କରାଯିବ :

ପରିବ୍ରକ୍ତ ଦଉକଗ୍ରୁହଣର ବିଧିମାନ୍ୟତାପାଇଁ ଦଉହୋମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବନାହିଁ ।

ଦଉଳ ଶୁହଣର
ପ୍ରଭବ ।

12. ଦଉଳ ପୂର୍ବ ବା ଦଉଳ କନ୍ୟା, ସମସ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ତାରିଖଠାରୁ ନିଜର ଦଉଳ-
ପିତା ବା ମାତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ରୂପେ ବିବେଚିତ ହେବ ଓ ସେହି ତାରିଖଠାରୁ ସେହି ସନ୍ତାନର ନିଜର ଜନ୍ମ
ପରିବାର ଠାରୁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଧନ ବିଛିନ୍ନ ହୋଲ ବୋଲି ଏବଂ ତା ଶ୍ଵାନରେ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ଦ୍ୱାରା ଦଉଳ ପରିବାରରେ
ସେ ସମସ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ହୋଲ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବ :

ପରତ୍ତ—

(କ) ଉଚ୍ଚ ସନ୍ତାନ ନିଜର ଜନ୍ମ ପରିବାରରେ ରହିଥିଲେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିବାହ କରି ପାରି ନ ଥାନ୍ତି
ସେପରି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିବାହ କରିପାରିବ ନାହିଁ ;

(ଖ) ଦଉଳଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ଦଉଳସନ୍ତାନ ଠାରେ ନ୍ୟସ୍ତ ଥିବା କୌଣସି ସଂପର୍କ ଉଚ୍ଚ ସଂପର୍କର
ମାଲିକଥତ୍ତ୍ଵ ସଂପର୍କର କୌଣସି ବାଧ୍ୟତା ତଥା ଉଚ୍ଚ ସନ୍ତାନର ଜନ୍ମ ପରିବାରର ବାନ୍ଧବମାନଙ୍କୁ
ଉରଣ୍ୟପୋଷଣ କରିବାର କୌଣସି ବାଧ୍ୟତା ଯଦି ଆଏ, ତେବେ ତାହା ପ୍ରତିସାପେକ୍ଷ ହୋଇ ସେହି
ଦଉଳସନ୍ତାନ ଠାରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ରହିବ ;

(ଗ) ଦଉଳସନ୍ତାନ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଠାରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଇଷ୍ଟେଚରୁ କୌଣସି
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିତ କରିବେ ନାହିଁ ।

ନିଜର ସପରି
ନିକାଶ କରିବା-
ଲାଗି ଦଉଳପିତା
ମାତାଙ୍କ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷାର ।

କେତେକ
ସଙ୍କେ ଦଉଳ-
ମାତାଙ୍କ
ଅବଧାରଣ ।

13. ବିପରୀତରେ ଥିବା କୌଣସି ରାଜନାମା ପ୍ରତି ସାପେକ୍ଷ ହୋଇ କୌଣସି ଦଉଳଗ୍ରହଣ, ଦଉଳପିତା
ବା ମାତାଙ୍କ ତାଙ୍କର ସଂପର୍କ ଜୀବିତ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅତରଣ ଦ୍ୱାରା ବା ଉଜଳ ଦ୍ୱାରା ନିକାଶ କରିବା
କ୍ଷମତାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବ ନାହିଁ ।

14. (1) ଯେଉଁସଙ୍ଗେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ଯାହାଙ୍କର ପଡ଼ୁ 1 ଜୀବିତ ଥାନ୍ତି ସେ କୌଣସି ସନ୍ତାନକୁ ଦଉଳଗ୍ରହଣ
କରନ୍ତି, ସେହିସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚ ପଡ଼ୁ 1 ଦଉଳମାତା ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ।

(2) ଯେଉଁସଙ୍ଗେ ଏକାଧିକ ପଡ଼ୁ 1ଙ୍କର ସମ୍ମତି କ୍ରମେ ଦଉଳଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ, ସେହିସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ବିବାହରେ ବରିଷ୍ଠତମ ପଡ଼ୁ 1, ଦଉଳମାତା ବୋଲି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ସାବତମାତାବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ।

(3) ଯେଉଁସଙ୍ଗେ ଜଣେ ବିପରୀତକ ବା ଜଣେ ଅବିବାହିତ ସ୍ତ୍ରୀ କୌଣସି ସନ୍ତାନକୁ ଦଉଳଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି,
ସେହିସଙ୍ଗେ, ସେ ପରେ ଯେଉଁ ପଡ଼ୁ 1ଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବେ ସେ ଦଉଳସନ୍ତାନର ସାବତମାତା ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ।

(4) ଯେଉଁସଙ୍ଗେ ଜଣେ ବିଧବା ବା ଜଣେ ଅବିବାହିତ ସ୍ତ୍ରୀ କୌଣସି ସନ୍ତାନକୁ ଦଉଳଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ସେହିସଙ୍ଗେ,
ସେ ପରେ ଯେଉଁ ପଢିଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବେ ସେ ଦଉଳସନ୍ତାନର ସାବତ ପିତା ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବେ ।

କିଧମାନ୍ୟ
ଦଉଳଗ୍ରହଣ
ରକ୍ଷଣ
ଦେବନାହିଁ ।

ଦଉଳଗ୍ରହଣ
ସମ୍ବନ୍ଧ
ରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ୍
ଦସ୍ତାବେକ୍ସିକ୍
ନେଇ
ଉପଧାରଣା ।

15. ଯେଉଁ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ବିଧିମାନ୍ୟ ଭବରେ କରାଯାଇଥିବା, ତାହା ଦଉଳପିତା ବା ଦଉଳମାତା
ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଙ୍ଗ କରାଯାଇଥିବା ବିଶ୍ୱଯ ଅଭିଭିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି ନ୍ୟୀଯାଲୟ ସମ୍ମର୍ଶେ
ପେଶ କରାଯାଏ, ଏବଂ ସେହି ଦସ୍ତାବେକ୍ସନ୍ ସନ୍ତାନକୁ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ଦେଇଥିବା ଓ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ନେଇଥିବା
ବ୍ୟକ୍ତ ଆକ୍ଷଣ କରିଥାନ୍ତି, ତେବେ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ଅପ୍ରମାଣିତ ନ ହେଲେ ଓ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟୀଯାଲୟ
ଉପଧାରଣା କରିବେ ଯେ ସେହି ଦଉଳଗ୍ରହଣ, ଏହି ଅଧ୍ୟକ୍ଷିମର ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କ୍ରମେ କରାଯାଇଅଛି ।

16. ଯେବେ ତୃତୀୟ ପ୍ରବୃତ୍ତ କୌଣସି ବିଧି ଅନୁଯାୟୀ ରେଜିସ୍ଟ୍ରେସନ୍ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଦସ୍ତାବେକ୍ସନ୍ କୌଣସି
କ୍ରମିକ ଦଉଳଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ବିଶ୍ୱଯ ଅଭିଭିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି ନ୍ୟୀଯାଲୟ ସମ୍ମର୍ଶେ
ପେଶ କରାଯାଏ, ଏବଂ ସେହି ଦସ୍ତାବେକ୍ସନ୍ ସନ୍ତାନକୁ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ଦେଇଥିବା ଓ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ନେଇଥିବା
ବ୍ୟକ୍ତ ଆକ୍ଷଣ କରିଥାନ୍ତି, ତେବେ ଦଉଳଗ୍ରହଣ ଅପ୍ରମାଣିତ ନ ହେଲେ ଓ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟୀଯାଲୟ
ଉପଧାରଣା କରିବେ ଯେ ସେହି ଦଉଳଗ୍ରହଣ, ଏହି ଅଧ୍ୟକ୍ଷିମର ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ କ୍ରମେ କରାଯାଇଅଛି ।

17. (1) କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦଉଳଗ୍ରହଣର ପ୍ରତିପଳ ସ୍ଵରୂପ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ କୌଣସି ସଂଦାୟ ବା ଅନ୍ୟ
ପୁରସ୍କାର ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ କି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଗଜି ହେବେ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି
ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଧାରାରେ ପ୍ରତିଷେଧ କରାହୋଇଥିବା କୌଣସି ସଂଦାୟ କରିବେ ନାହିଁ ବା ପୁରସ୍କାର ଦେବେ ନାହିଁ
କିମ୍ବା ସେପରି କରିବା ବା ଦେବା ପାଇଁ ରାଜି ହେବେ ନାହିଁ ।

(2) ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ ଉପଧାରା (1)ର ଉପବନ୍ଧମାନ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରନ୍ତି ତେବେ ସେ ଜାମ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କାରାବାସରେ ବା କୋରିମାନାରେ ବା ଉତ୍ସବ ଦର୍ଶନରେ ଦର୍ଶନୀୟ ହେବେ ।

(3) ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଅଧ୍ୟକ୍ଷାରୀଙ୍କର ପୂର୍ବ ମଂଜୁରୀ ବିନା ସଂଖ୍ୟାତ କରାହେବନାହିଁ ।

ଅଧ୍ୟାୟ III

ଉରଣପୋଷଣ

ପମ୍ବୁଙ୍କ ଉଗଣ-
ପୋଷଣ ।

18. (1) ଏହି ଧାରାରେଥିବା ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସାପେକ୍ଷ ହୋଇ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ବା ପରେ ବିବାହ କରିଥିବା କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ପତ୍ରନୀ ତାଙ୍କର ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉରଣପୋଷଣ କରାଯିବା ପାଇଁ ହକ୍କଦାର ହେବେ ।

(2) ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ପତ୍ରନୀ ତାଙ୍କର ଉରଣପୋଷଣର ଦାବି ନ ହରାଇ ନିଜର ପତିଙ୍କଠାରୁ ପୃଥକ୍ ଭାବରେ ବାସ କରିବାକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହକ୍କଦାର ହେବେ—

(କ) ଯଦି ପତି, ଅଭିଯାଗ କରିବା ଦୋଷରେ ଦୋଷୀ ହୋଇଥାଆଛି, ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ନଥାଇ ଓ ପତ୍ରନୀଙ୍କ ସମ୍ମତି ବିନା ବା ତାଙ୍କର ଜଣ୍ଠା ବିରୁଦ୍ଧରେ ପତ୍ରନୀଙ୍କ ପରିଯାଗ କରି ଆଆଛି ବା ସେଇକୁ ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ ଅବହେଳା କରୁଥାଆଛି ;

(ଖ) ଯଦି ପତି ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଏପରି ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର କରିଥାଆଛି, ଯଦ୍ବାରା ସେ ତାଙ୍କ ପତିଙ୍କ ସହିତ ବାସ କରିବା ଅନିଷ୍ଟକର ବା କ୍ଷତିକାରକ ହେବ ବୋଲି ତାଙ୍କ ମନରେ ଆଶଙ୍କା ହେବାକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣ ଥାଏ ;

(ଗ) ଯଦି ପତି ଉଗ୍ର କୁଷ୍ଟରୋଗରେ ପାଢ଼ିବ ହୋଇଥାଆଛି;

(ଘ) ଯଦି ପତିଙ୍କର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପତ୍ରନୀ ଜୀବିତ ଥାଆଛି;

(ଙ୍ଗ) ଯଦି ପତି, ନିଜ ପତ୍ରନୀ ବାସ କରୁଥିବା ଗୁହରେ କୌଣସି ରକ୍ଷିତା ରଖନ୍ତି ବା ଅନ୍ୟତ୍ର ଜଣେ ରକ୍ଷିତାଙ୍କ ସହିତ ଅଭ୍ୟାସଗତ ଭାବରେ ବାସ କରନ୍ତି;

(ଚ) ଯଦି ପତି, ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ଧର୍ମାନ୍ତରିତ ହୋଇ ଆଉ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ରହି ନ ଥାଆଛି;

(ଛ) ଯଦି ପତ୍ରନୀ ପୃଥକ୍ ଭାବରେ ବାସ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ଥାଏ ।

(୩) ଯଦି ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ପତ୍ରନୀ ଅସତୀ ହୋଇଥାଆଛି ବା ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ଧର୍ମାନ୍ତରିତ ହୋଇ ଆଉ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ରହି ନ ଥାଏ ତେବେ ସେ ତାଙ୍କର ପତିଙ୍କଠାରୁ ପୃଥକ୍ ଭାବରେ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବା ପାଇଁ ହକ୍କଦାର ହେବେ ନାହିଁ ।

ବିଧବା
ପୁତ୍ରବଧ୍ୟ
ଉରଣ-
ପୋଷଣ ।

19. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ବା ପରେ ବିବାହ କରିଥିବା ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ପତ୍ରନୀ, ତାଙ୍କ ପତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ତାଙ୍କ ଶୁଶ୍ରୁତଙ୍କଠାରୁ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବା ପାଇଁ ହକ୍କଦାର ହେବେ :

ପରମ୍ପରା ସେ ନିଜ ଉପାର୍ଜନରୁ ବା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କର ନିଜର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନ ଥିବା ଛଳେ ସେ—

(କ) ତାଙ୍କର ପତି ବା ତାଙ୍କର ପିତା ବା ମାତାଙ୍କର ଜଣ୍ଠେଟରୁ, ବା

(ଖ) ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟା ଥିଲେ, ତାଙ୍କଠାରୁ ବା ସେହି ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟାଙ୍କର ଜଣ୍ଠେଟରୁ ନିଜର ଉରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଯେତେଦୂର ଅସମ୍ଭବ ହେଉଥିବେ ସେତିକି ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବେ ।

(2) ଯଦି ଶୁଶ୍ରୁତ ଦଖଲରେ ଥିବା ଯେଉଁ ସହଦାୟିକୀ ସମ୍ପର୍କରୁ ପୁତ୍ରବଧ୍ୟ କୌଣସି ଅଂଶ ପାଇ ନ ଥାଆଛି, ସେହି ସମ୍ପର୍କରୁ ସେଉଁଳି ଉରଣପୋଷଣ କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ଭାବ ନ ଥାଏ, ତେବେ ଉପଧାରା (1) ଅନୁୟାୟୀ କୌଣସି ବାଧ୍ୟତା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ପୁତ୍ରବଧ୍ୟକୁ ପୁନର୍ବିବାହ ପରେ ସେପରି କୌଣସି ବାଧ୍ୟତା ଆଉ ରହିବ ନାହିଁ ।

ସନ୍ତାନ ଓ ବୃଦ୍ଧ
ପିତାମାତାଙ୍କର
ଉରଣ-
ପୋଷଣ ।

20. (1) ଏହି ଧାରାରେ ଥିବା ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସାପେକ୍ଷ ହୋଇ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ନିଜର ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ବୈଧ ବା ଅବୈଧ ସନ୍ତାନ ଏବଂ ତାଙ୍କର ବୃଦ୍ଧ ବା ଅଶକ୍ତ ପିତାମାତାଙ୍କ ଉରଣପୋଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ଅଚନ୍ତି ।

(2) ଜଣେ ବୈଧ ବା ଅବୈଧ ସନ୍ତାନ ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟବ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ପିତା ବା ମାତାଙ୍କଠାରୁ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବାକୁ ଦ୍ୱାରି କରି ପାରିବେ ।

(3) ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ନିଜର ବୃଦ୍ଧ ବା ଅଶ୍ଵ ପିତା ମାତା ବା, ଯଥାଷ୍ଟି, ଅବିବାହିତ କନ୍ୟା ନିଜ ଉପାର୍ଜନ ବା ଅନ୍ୟ ସମ୍ପଦିରୁ ନିଜକୁ ଉରଣପୋଷଣ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ ଥିବା ଯାଏ ସେମାନଙ୍କୁ ଉରଣପୋଷଣ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ଅଟେ ।

ସଂଖ୍ୟୀକରଣ—ଏହି ଧାରାରେ ଜଣେ ସତ୍ତାନଶ୍ଳୟ ସାବତମାତା “ପିତାମାତା” ର ଅନ୍ତର୍ଗତ ।

ଆର୍ତ୍ତତ ବ୍ୟକ୍ତିର
ସଂଖ୍ୟା ।

21. ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ପ୍ରୟୋଜନ ନିମନ୍ତେ “ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତି” ଅର୍ଥ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାନ୍ଧବ :

(i) ତାଙ୍କର ପିତା ;

(ii) ତାଙ୍କର ମାତା ;

(iii) ପୁନବିବାହ କରି ନ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ବିଧବା ପନ୍ତୀ ;

(iv) ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ବା ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ମୃତ ପୁତ୍ରର ପୁତ୍ର ବା ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ମୃତ ପୁତ୍ରର ପୂର୍ବମୃତ ପୁତ୍ରର ପୁତ୍ର :

ପରତ୍ତ ସେ ପୌତ୍ର ହୋଇଥିବା ଛଳେ ନିଜର ପିତା ବା ମାତାଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ ଏବଂ ପ୍ରୟୋତ୍ର ହୋଇଥିବା ଛଳେ ନିଜର ପିତା ବା ମାତା ବା ପିତାଙ୍କ ପିତା ବା ପିତାଙ୍କ ମାତାଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ଯେତେଦୂର ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବେ, ସେତେଦୂର;

(v) ତାଙ୍କର ଅବିବାହିତ କନ୍ୟା ବା ପୂର୍ବ ମୃତ ପୁତ୍ରର ଅବିବାହିତ କନ୍ୟା ବା ପୂର୍ବ ମୃତ ପୁତ୍ରର ପୂର୍ବମୃତ ପୁତ୍ରର ଅବିବାହିତ କନ୍ୟା, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅବିବାହିତ ଥାଆନ୍ତି:

ପରତ୍ତ ସେ ପୌତ୍ରୀ ହୋଇଥିବା ଛଳେ ନିଜ ପିତା ବା ମାତାଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ ଏବଂ ପ୍ରୌତ୍ରୀ ହୋଇଥିବା ଛଳେ ନିଜ ପିତା ବା ମାତାଙ୍କ ଅଥବା ପିତାଙ୍କ ପିତା ବା ପିତାଙ୍କ ମାତାଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ଯେତେଦୂର ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବେ, ସେତେଦୂର;

(vi) ତାଙ୍କର ବିଧବା କନ୍ୟା, ପରତ୍ତ ସେ;

(ক) ତାଙ୍କ ପତିଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ; ବା

(ଖ) ତାଙ୍କର ଯଦି କୌଣସି ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟା ଆଆନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କଠାରୁ ବା ତାଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ; ବା

(ଘ) ତାଙ୍କର ଶୁଣୁର ବା ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କଠାରୁ ବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଜଣଙ୍କର ଇଷ୍ଟେଚରୁ, ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବା ପାଇଁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ଯେତେଦୂର ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବେ, ସେତେଦୂର;

(vii) ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରର ବା ତାଙ୍କ ପୂର୍ବମୃତ ପୁତ୍ରର ପୁତ୍ରର ବିଧବା ପନ୍ତୀ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ପୁନବିବାହ କରି ନ ଥିବେ :

ପରତ୍ତ ସେ ତାଙ୍କ ପତିଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ ବା ତାଙ୍କର ଯଦି କୌଣସି ପୁତ୍ର ବା କନ୍ୟା ଆଆନ୍ତି ତାଙ୍କଠାରୁ ବା ତାଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ ଅଥବା ପୌତ୍ରର ବିଧବା ପନ୍ତୀ ହୋଇଥିବା ଛଳେ ତାଙ୍କ ଶୁଣୁରଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ ମଧ୍ୟ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବେ ଏବଂ ଯେତେଦୂର ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବେ, ସେତେଦୂର ;

(viii) ତାଙ୍କର ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ ଅବୈଧ ପୁତ୍ର, ଯେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅପ୍ରାପ୍ତ ବୟସ ଥିବେ;

(ix) ତାଙ୍କର ଅବୈଧ କନ୍ୟା, ଯେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅବିବାହିତ ଥିବେ ।

ଆଶ୍ରିତ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ
ଉରଣ-
ପୋଷଣ ।

22. (1) ଉପଧାରା (2)ରେ ଥିବା ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସାପେକ୍ଷ ରହି ଜଣେ ମୃତ ହିନ୍ଦୁଙ୍କର ଦାୟାଦମାନେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୀ ଦାୟ ସୁତ୍ରେ ପାଇବିଥିବା ଇଷ୍ଟେଚରୁ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଆଶ୍ରିତମାନଙ୍କୁ ଉରଣପୋଷଣ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ଅଟେ ।

(2) ଯେଉଁ ଛଳେ ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଓଶିଯ୍ତୀ ବା ନିର୍ବଶୀଯ୍ତୀ ଉତ୍ତରାଧୀକାର ସୁତ୍ରେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପରେ ମରିଯାଇଥିବା କୌଣସି ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଚରୁ କୌଣସି ଅଂଶ ପାଇ ନ ଥାଆନ୍ତି, ସେହି ଛଳେ ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସାପେକ୍ଷ ରହି, ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେହି ଇଷ୍ଟେ ମେଇଥିବେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବା ପାଇଁ ହକ୍କଦାର ହେବେ ।

(3) ଇଷ୍ଟେଟ ନେଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଦାସିତ୍ତ, ସେ ନେଇଥିବା ଇଷ୍ଟେଟର ଅଂଶ ବା ଭଗର ମଲ୍ୟ ଅନୁପାତରେ ରହିବ ।

(4) ଉପଧାର (2) ବା ଉପଧାରା (3)ରେ ଯାହାକିଛି ଥିବା ସହେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତ ନିଜେ ଆଶ୍ରିତ ହୋଇଥିବେ ସେ ଯଦି ଇଷ୍ଟେଟର ଏପରି ଏକ ଅଂଶଦାନ କରିବାର ଦାସିତ୍ତ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲେ, ଅଂଶ ବା ଭଗ ପାଇସୁବେ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଯାହା ଦିଆଯିବାର କଥା ତାହାଠାର କମ୍ ହେଉଥାଏ ବା କମ୍ ହୋଇପାରେ, ତେବେ ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ ନିମନ୍ତେ ଅଂଶଦାନ କରିବାକୁ ଦାୟୀ ହେବେ ନାହିଁ ।

ଉରଣ୍ଣପୋଷଣର
ପରିମାଣ ।

23. (1) ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉପବନ୍ଧମାନ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ କି ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, କେତେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ତାହା ଅବଧାରଣ କରିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିବେଚନାଧୀନ ଅଟେ, ଏବଂ ଏପରି କରିବା ବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯଥାସ୍ଥିତି, ଉପଧାରା (2) ବା ଉପଧାରା (3) ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ବିଷୟ ଯେତେବୂରୁ ପ୍ରମୋଜ୍ୟ ହେଉଥିବ ତାହାପ୍ରତି ଯଥୋତ୍ତି ଧ୍ୟାନ ଦେବେ ।

(2) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପରମୀ, ସନ୍ତାନ ଅଥବା ବୃଦ୍ଧ ବା ଅଶ୍ରୁ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଯଦି କୌଣସି ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାକୁ ଥାଏ ତେବେ ତାହାର ପରିମାଣ ଅବଧାରଣ କରିବା ବେଳେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ—

(କ) ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଓ ସ୍ଥିତି;

(ଖ) ଦାବିଦାରଙ୍କ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅଭିଵ;

(ଗ) ଯଦି ଦାବିଦାର ପୃଥକ ଭବରେ ବାସ କରୁଥାଅଛି, ତେବେ ଦାବିଦାର ସେଷର କରିବା ଯଥାର୍ଥ କି ନୁହେଁ;

(ଘ) ଦାବିଦାରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେପରି ସମ୍ପର୍କରୁ ବା ଦାବିଦାରଙ୍କ ନିଜ ଉପାର୍ଜନରୁ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଵତ୍ତରୁ ମିଳୁଥିବା କୌଣସି ଆୟ;

(ଡ) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ ପାଇଁ ହକ୍କଦାର ହେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ।

(୩) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜଣେ ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଯଦି କୌଣସି ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ତାହାର ପରିମାଣ ଅବଧାରଣ କରିବା ବେଳେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ—

(କ) ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ରଣ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ରିୟା କରିବା ପରେ, ତାଙ୍କ ଇଷ୍ଟେଟର ନୀର୍ମ ମୂଲ୍ୟ;

(ଖ) ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ଉଇଲ ଦ୍ୱାରା ଯଦି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥାଅଛି, ତେବେ ତାହା;

(ଗ) ଦୁଇ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କର ମାତ୍ରା ;

(ଘ) ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅଭିଵ;

(ଡ) ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅତୀତ ସମ୍ପର୍କ;

(ଡ଼) ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ପର୍କର ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେପରି ସମ୍ପର୍କରୁ ବା ତାଙ୍କର ନିଜ ଉପାର୍ଜନରୁ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଵତ୍ତରୁ ମିଳୁଥିବା କୌଣସି ଆୟ;

(ୟ) ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ ପାଇଁ ହକ୍କଦାର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା;

ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ
ପରିମାଣ

ହୋଇଥିବେ ।

ପରିଷ୍କାର କି
ବକ୍ତିଲେ
ଉରଣ୍ଣ-
ପୋଷଣ
ପରିମାଣ
ପରିବର୍ତ୍ତନ
ହୋଇପାରିବ ।

24. ଯଦି ଅନ୍ୟ ଧର୍ମକୁ ଧର୍ମାନ୍ତରିତ ହୋଇ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତ ଆଉ ହିନ୍ଦୁ ହୋଇ ରହି ନ ଥାଅଛି, ତେବେ ସେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଉରଣ୍ଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଦାବି କରିବାକୁ ହକ୍କଦାର ହେବେନାହିଁ ।

25. ଯଦି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏପରି କୌଣସି ମୌଳିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ଯଦ୍ବାରା କି ଉରଣ୍ଣପୋଷଣର ପରିମାଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ମନେ ହୁଏ, ତେବେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ହେଉ ବା ପରେ ହେଉ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ତ୍ରିକ୍ରୀ ଦ୍ୱାରା ବା ରାଜିନାମା ଦ୍ୱାରା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଉରଣ୍ଣପୋଷଣର ପରିମାଣକୁ ପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ରଣକୁ
ଆଧୁନିକାର
ଦିଆଯିବ ।

26. ଧାରା 27ରେ ଥିବା ଉପବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସାପେକ୍ଷ ରହି, ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚୁକ୍ଳ କରାଯାଇଥିବା ବା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦେଶ ହୋଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ରଣକୁ, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇଁ ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦାବି ଉପରେ ଆଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯିବ ।

ଉରଣପୋଷଣ
କେତେବେଳେ
ଏକ ଲାଭ
ହେବ ।

27. ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉରଳ ଦ୍ୱାରା, ନ୍ୟାୟାଳୟର ଡିକ୍ରିନ୍‌ଦ୍ୱାରା, ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ଲକ୍ଷେତର ବା ତାହାର ଭାଗର ମାଲିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ରାଜିନାମା ଦ୍ୱାରା ବା ଅନ୍ୟଥା କୌଣସି ଗୁର୍ଜ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନ ଥିଲେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉରଣ୍ଣଟ ବା ତାହାର କୌଣସି ଭାଗ ଉପରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉରଣପୋଷଣ ଦାବି ଏକ ଗୁର୍ଜ ହେବ ନାହିଁ ।

ଉରଣପୋଷଣ
ପାଇଁ ଅଧୁନାର
ଉପରେ ସପରିର
ଅନ୍ତରଣ
ସ୍ଵଭବ ।

28. ଯେଉଁଷଳେ କୌଣସି ଉରଣ୍ଣଟରୁ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବା ପାଇଁ ଜଣେ ଆଶ୍ରିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଅଧିକାର ଥାଏ ଏବଂ ସେହି ଉରଣ୍ଣଟ ବା ତାହାର କୌଣସି ଭାଗ ଅନ୍ତରିତ ହୋଇଥାଏ, ସେହିସଳେ ଯଦି ଅନ୍ତରଣ ଗ୍ରହୀତା ଏହି ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସ୍ଵଚନା ପାଇଥାଆନ୍ତି କିମା ଯଦି ଅନ୍ତରଣ ମୋଟ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଉରଣପୋଷଣ ପାଇବାର ଅଧୁନାର ଅନ୍ତରଣ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ବିବୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ପାରିବ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଫଳ ଦେଉଥିବା ଓ ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ସ୍ଵଚନା ପାଇ ନ ଥିବା ଅନ୍ତରଣ ଗ୍ରହୀତାଙ୍କ ବିବୁଦ୍ଧରେ ସେପରି ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଅଧ୍ୟାୟ IV

ନିରସନ ଓ ବ୍ୟାକ୍ତି

ନିରସନ

29. ନିରସନକାରୀ ଓ ସଂଶୋଧନକାରୀ ଅଧିନିୟମ, 1960 (1960 ର 58) ର ଧାରା 2 ଓ ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀ ଦ୍ୱାରା ନିରସିତ ।

ବ୍ୟାକ୍ତି ।

30. ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟ, ଏହି ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଦରକ ଗ୍ରହଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେପରି କୌଣସି ଦରକ ଗ୍ରହଣର ବିଧିମାନ୍ୟତା ଓ ପ୍ରଭାବ ଏପରି ଭାବରେ ଅବଧାରିତ ହେବ ସତେ ଯେପରି ଏହି ଅଧିନିୟମ ପାରିତ ହୋଇ ନ ଥିଲା ।